

NINTH OF AV

Destruction of Yerushalayim

1 Talmud Yerushalmi Yoma 1: 1

כל דור שאינו נבנה בימיו מעלין עליו כאילו הוא החריבו

Any generation in which the Beis Hamikdosh is not rebuilt is considered as if they had destroyed it.

Five Tragedies

2 Mishna Taanis 4; 6

חמשה דברים אירעו את אבותינו בשבעה עשר בתמוז וחמשה בתשעה באב בשבעה עשר בתמוז נשתברו הלוחות ובטל התמיד והובקעה העיר ושרף אפוסטמוס את התורה והעמיד צלם בהיכל בתשעה באב נגזר על אבותינו שלא יכנסו לארץ וחרב הבית בראשונה ובשניה ונלכדה ביתר ונחרשה העיר משנכנס אב ממעטין בשמחה:

Five events occurred on the seventeenth of Tamuz, and five on the ninth of Av. On the seventeenth of Tamuz the Tablets (with the ten commandments) were smashed, the daily sacrifice was forcibly stopped, the walls of the city (Yerushalayim) were breached, Apostomos burned a sefer Torah and an idol was placed in the Beis Hamikdosh.

On the ninth of Av it was decreed against our ancestors that they would not enter into the Land of Israel, the first and second Batei Hamikdosh were destroyed, Betar was captured and the city (Yerushalayim) was plowed over. When Av begins we limit our happiness.

Dying in the Desert

3 Midrash Tanchuma Shelach 21

ותשא כל העדה ויתנו את קולם. זש"ה נתנה עלי בקולה וגו' (ירמיה יב ח), אותו קול שבכיתם גרם לכם ללקות כשונאין, ועל אותו הדור אמר ישעיה ביום נטעך תשגשגי ובבקר זרעך תפריחי נד קציר ביום נחלה וכאב אנוש (ישעיה יז יא), ביום שעברתי ליתן לכם נחלת אבותיכם, נעשיתם כרוז בעולם. וכאב אנוש, זו הפורענות, שנטלתם ירושה לדורות, שבכו העדה בליל תשעה באב, אמר הקב"ה אתם בכייתם בכייה של חנם, אני אקבע לכם לילה הזה בכייה לדורות, ומן אותה שעה נגזרה גזירה על בהמ"ק ליחרב, ושיגלו בני ישראל לבין האומות, שנאמר וישא ידו להם [להפיל אותם במדבר ולהפיל זרעם בגוים ולזרותם בארצות] (תהלים קו כו כז), נשיאת יד כנגד נשיאת קול.

"The entire community raised a uproar and began to shout" (Bamidbar 14: 1). This is what the verse means "she raised up a shout against me" (Yeremiyahu 12: 8). It was that shout that caused you to be punished like enemies. Regarding that generation, Yishaya said "on the day you were planted you flourished, and at dawn your seed flowered, but your branch is removed, on a day of affliction and acute pain." (Yishaya 17: 11). On the day that I wanted to give you the inheritance of your fathers, you were an announcement to the world. "Acute pain" refers to the retributions that you took upon yourselves for all generations. The community cried on the night of Tisha B'Av. G-d said 'you cried for no reason, I will fix this night as a time for crying for all generations'. From that time there was a decree that the Beis Hamikdosh would be destroyed, and that Israel would be exiled amongst the nations "Then He lifted his hand against them [in an oath] to case them down in the wilderness, and to case down their descendants among the nations, and to scatter them among the lands." (Tehillim 106: 26 - 27). G-d raised His hand in reply to Israel raising their voices [and crying].

4 Eicha Rabba introduction [Rabbi Zeira]

א"ר לוי כל ערב תשעה באב היה מוציא כרוז בכל המחנה ואומר צאו לחפור והיו יוצאין וחופרין קברות וישנין בהן, לשחרית היה מוציא כרוז ואומר קומו והפרישו המתים מן החיים והיו עומדים ומוצאין עצמן חמשה עשר אלף בפרוטרוט חסרו שש מאות אלף

Rabbi Levi said: every [year on] Tisha b'Av evening Moshe would make an announcement throughout the whole camp and say 'go out and dig'. Each person would go out and dig a grave and sleep in it. In the morning they would make another announcement and say 'arise, and separate the dead from the living'. They would get up and find that 15,000 had died from the original 600,000.

Destruction of the First Beis Hamikdosh

5 Melochim 2 25: 5-7

(ה) ויִרְדְּפוּ חֵיל כְּשָׂדִים אַחַר הַמֶּלֶךְ וַיִּשְׁגּוּ אֹתוֹ בְּעֶרְבוֹת יַרְחוֹ וְכָל חֵילוֹ נִפְצוּ מֵעֵלְיוֹ:
(ו) וַיִּתְּפְשׂוּ אֶת הַמֶּלֶךְ וַיַּעֲלוּ אֹתוֹ אֶל מִלְּךְ בְּכַל רִבְלֶתָהּ וַיַּדְבְּרוּ אֹתוֹ מִשְׁפָּט:
(ז) וְאֵת בְּנֵי צְדָקָהּוּ שְׁחַטוּ לְעֵינָיו וְאֵת עֵינָיו צְדָקָהּוּ עָוַר וַיֵּאֱסָרְהוּ בְּנִחְשָׁתַיִם וַיִּבְאֶהוּ בְּכַל:

The Chaldean army pursued the king and overtook him at the plains of Yericho, and his entire army dispersed from him. They seized the king and brought him up to the king of Bavel at Rivlah, and they spoke [words of] judgement to him. They slaughtered Tzidkiyahu's sons before his eyes; blinded his eyes, then bound him in leg-irons and brought him to Bavel.

The First Beis hamikdosh was destroyed because of three sins

6 Talmud Bavli Yoma 9b

מקדש ראשון מפני מה חרב? מפני שלשה דברים שהיו בו: עבודה זרה, וגלוי עריות, ושפיכות דמים.

Why was the First Beis Hamikdosh destroyed? Because of three sins: idolatry, sexual immorality and murder.

Idolatry

7 Melochim 2 chapter 21

(א) בֶּן שְׁתַּיִם עָשְׂרָה שָׁנָה מִנְּשֵׂה בְּמַלְכוֹ וְחַמְשִׁים וְחָמֵשׁ שָׁנָה מֶלֶךְ בִּירוּשָׁלַם וְשֵׁם אִמּוֹ חֶפְצִי בָהּ:
(ב) וַיַּעַשׂ הָרַע בְּעֵינָיו ה' כְּתוּעַבַת הַגּוֹיִם אֲשֶׁר הוֹרִישׁ ה' מִפְּנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל:
(ה) וַיִּבֶן מִזְבְּחוֹת לְכָל צָבָא הַשָּׁמַיִם בְּשֵׁתֵי חֲצָרוֹת בֵּית ה':
(ו) וַהֲעִבִיר אֶת בְּנוֹ בָּאֵשׁ וְעוֹגֵן וְנָחַשׁ וְעָשָׂה אוֹב וַיִּדְעָנִים הִרְבָּה לַעֲשׂוֹת הָרַע בְּעֵינָיו ה' לְהַכְעִיס:
(ז) וַיִּשָּׂם אֶת פֶּסֶל הָאֲשֶׁרָה אֲשֶׁר עָשָׂה בְּבֵית אֲשֶׁר אָמַר ה' אֶל דָּוִד וְאָל שְׁלֹמֹה בְּנוֹ בְּבֵית הַזֶּה וּבִירוּשָׁלַם אֲשֶׁר בְּחַרְתִּי מִכָּל שְׁבֹטֵי יִשְׂרָאֵל אֲשִׁים אֶת שְׁמִי לְעוֹלָם:
(ט) וְלֹא שָׁמְעוּ וַיִּתְּעַם מִנְּשֵׂה לַעֲשׂוֹת אֶת הָרַע מִן הַגּוֹיִם אֲשֶׁר הִשְׁמִיד ה' מִפְּנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל:
(כא) וַיִּלְךְ בְּכָל הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר הִלֵּךְ אָבִיו וַיַּעֲבֹד אֶת הַגְּלִילִים אֲשֶׁר עָבַד אָבִיו וַיִּשְׁתַּחֲוֶה לָהֶם:
(כב) וַיַּעֲזֹב אֶת ה' אֱלֹהֵי אֲבוֹתָיו וְלֹא הִלֵּךְ בְּדַרְכֵי ה':

1Manashe was twelve years old when he began to reign, and he reigned fifty and five years in Yerushalayim:
2but did that which was evil in the sight of the L-RD, like unto the abominations of the heathen, whom the L-RD had cast out before the children of Israel.

5 And he built altars for all the host of heaven in the two courts of the house of the L-RD.

6 And he caused his children to pass through the fire in the valley of the son of Hinnom: also he observed times, and used enchantments, and used witchcraft, and dealt with a familiar spirit, and with wizards: he wrought much evil in the sight of the L-RD, to provoke him to anger.

7 And he set a carved image, the idol which he had made, in the house of G-d, of which G-d had said to David and to Shlomo his son, In this house, and in Yerushalayim, which I have chosen before all the tribes of Israel, will I put my name for ever:

9 So Manashe made Judah and the inhabitants of Yerushalayim to err, and to do worse than the heathen, whom the L-RD had destroyed before the children of Israel.

21 Amon was two and twenty years old when he began to reign, and reigned two years in Yerushalayim.

22 But he did that which was evil in the sight of the L-RD, as did Manasheh his father: for Amon sacrificed unto all the carved images which Manashe his father had made, and served them;

Murder

8

Melochim 2 21: 16

וְגַם דָּם נָקִי שָׁפַךְ מִנִּשְׂאָה הַרְבֵּה מְאֹד עַד אֲשֶׁר מָלֵא אֶת יְרוּשָׁלַם כֶּה לֶפֶה לְבַד מִחֲטָאתוֹ אֲשֶׁר הִחֲטִיא אֶת יְהוּדָה לַעֲשׂוֹת הַרֵעַ כְּעֵינֵי ה' :

Menashe shed very much innocent blood, until he filled Yerushalayim from one end to the other.

9

Talmud Bavli Gitin 57b

אמר רבי חייא בר אבין אמר רבי יהושע בן קרחה סח לי זקן אחד מאנשי ירושלים בבקעה זו הרג נבוזראדן רב טבחים מאתים ואחת עשרה רבוא ובירושלים הרג תשעים וארבע רבוא על אבן אחת עד שהלך דמן ונגע בדמו של זכריה לקיים מה שנאמר ודמים בדמים נגעו (הושע פרק ד: ב) אשכחיה לדמיה דזכריה דהוה קא מרתח וסליק אמר מאי האי אמרו ליה דם זבחים דאשתפוך אייתי דמי ולא אידמו אמר להו אי אמריתו לי מוטב ואי לאו מסריקנא לבשרייכו במסרקי דפרזלי אמרי ליה מאי נימא לך נבייא הוה בן דהוה קא מוכח לך במילי דשמיא קמינן עילויה וקטלינן ליה והא כמה שנין דלא קא ניח דמיה אמר להו אנא מפיסנא ליה אייתי סנהדרי גדולה וסנהדרי קטנה קטל עילויה ולא נח בחורים ובתולות קטל עילויה ולא נח אייתי תינוקות של בית רבן קטל עילויה ולא נח אמר ליה זכריה זכריה טובים שבהן איבדתים ניחא לך דאבדינהו לכולהו כדאמר ליה הכי נח בהיאי שעתא הרהר תשובה בדעתיה אמר ומה אם על נפש אחת כך ההוא גברא דקטל כל הני נשמתא על אחת כמה וכמה ערק אול שדר שטר פרטתא בביתיה ואגייר

Rabbi Chiya bar Avin said in the name of Rabbi Yehoshua ben Korcha: one of the old men of Yerushalayim said to me, 'in this valley Nevuzradan, chief murderer, killed 2,110,000 people and in Yerushalayim 940,000 on a single rock, until their blood ran down to reach the blood of Zachariah. This is in fulfillment of the verse "and blood reaches more blood" (Hoshea 4: 2). He [Nevuzradan] found the blood of Zachariah that was continually bubbling. He asked 'what is this?'. They said 'it is spilled blood from the sacrifices'. He brought animal blood but it did not look the same. He said to them, 'either tell me, or I will comb your flesh with iron combs!' They said 'what can we tell you? We had a prophet who rebuked us, [and told us to return] to serving Heaven. We rose up against him and killed him. For the past several years his blood has not rested'. He said to them, 'I will appease his blood! Bring me the Higher Sanhedrin and the Lower Sanhedrin!' He killed them, but the blood did not stop. He killed young men and women but the blood did not stop. He brought school children and killed them, but the blood didn't stop. He said 'Zachariah! Zachariah! I have destroyed the best of them. Do you want me to destroy them all?' When he said this the blood stopped bubbling. At that moment a desire to repent awoke [within Nevuzradan]. He said [to himself], 'if for a single life [this is the punishment], how much worse [will be the punishment for me] who has killed so many people'. He fled, sent a letter with an inventory [and disposal] of his possessions and converted,

Sexual Immorality

10 Yishaya 3: 16

וַיֹּאמֶר ה' יֵעַן כִּי גָבְהוּ בָנוֹת צִיּוֹן וַתִּלְכְּנָה נְטוּוֹת נְטוּוֹת גְּרוֹן וּמִשְׁקָרוֹת עֵינַיִם הֵלוֹךְ וְטָפַף תִּלְכְּנָה וּבִרְגְלֵיהֶם תִּעֲפָפְנָה :

Because the daughters of Tzion are haughty, walking with outstretched necks and winking eyes, walking with dainty steps, jingling with their feet.

11 Metzudos Dovid on Yishaya 3: 16

(טז) יען כי גבהו - בעבור שהולכות בקומה זקופה :
נטויות גרון - נוטות בגרון אילך ואילך להראות יפיין :
ומשקרות עינים - רומזות עם העינים אל הנואפים :
הלוך וטפוף - הולכות דרך גאווה בנחת כדבר הצף על פי המים :
תעכסנה - כשהיא עוברת אצל בחורי ישראל דורסת במנעלה אשר ברגלה :

Because they are haughty – because they walk haughtily
With outstretched necks – stretching their necks this way and that to show off their beauty
Winking eyes – hinting with their eyes to the adulterers
Walking with dainty steps – walking proudly and delicately, as though they are floating on water
Jingling – when they pass young Jewish men they step with their shoes on their feet [to entice them]

Destruction

12 Talmud Bavli Gitin 57b-58a

אמר רבי אסי : ארבעה קבין מוח נמצאו על אבן אחת. עולא אמר : תשעת קבין.

Rabbi Assi said 4 kav¹ of brains² were found on a single rock [at the time of the destruction of the First Beis hamikdosh – Rashi]. Ulla said 9 kav.

13 Lev Eliyahu vol. 1 pg 263 (in the name of the Rama in Toras HaOlah)

בשעה שראה ירמיה את חרבן בית המקדש, נפל על העצים והאבנים ובכה. פגש אותו אפלטון – מפילוסופי יון ושאלו : "אתה החכם שביהודים, אתה בוכה על עצים ואבנים"? ועוד שאל אותו : "מה לך לבכות על העבר, מה שהיה היה. אדם חכם לא בוכה על העבר, אלא בונה את העתיד".
אמר לו ירמיה : "אתה הרי פילוסוף גדול, ודאי יש לך שאלות בפילוסופיה"? !. אמר לו אפלטון : "יש לי שאלות, אבל אינני חושב שיש מי שיודע לענות עליהן"! . אמר לו ירמיה : "שאל אותן ואני אשיב לך עליהן"! . אפלטון שאל - וירמיה ענה לו על כל קושיותיו, עד שתמה הפילוסוף אם העומד לפניו הוא אדם, או שמא מלאך, המלא בחכמה נפלאה.
אמר לו ירמיה : "דע לך שכל חוכמתי היא מאותם עצים ואבנים ! – ומה ששאלת מדוע אני בוכה על העבר לא אענה לך, כי דבר זה עמוק מאד ולא תצליח להבינו – רק יהודי יכול להבין את עומק ענין הבכיה על העבר".

Immediately following the Destruction of Yerushalayim the great philosopher Plato came to visit the ruins of the Beis hamikdosh. While inspecting the ruins he noticed a man crying bitterly. He walked over to the man and asked him who he was. "I'm Yeremiyahu, prophet of the Jews". Plato couldn't believe what he heard. "Yeremiyahu, your wisdom is known throughout the world, I must ask you two questions, Firstly, how could you cry over stones and mortar? Secondly, why do you cry over something

¹ a kav is 1/6 of a seah, so just over half a gallon.

² An average brain is approximately 1400cc, so 4 kav is about 9 brains.

which already happened?" Yeremiyahu looked at the man squarely in the eye and said, "Plato, wisest of men, are there any philosophical puzzles you haven't yet answered?" Plato asked his most difficult questions to Yeremiyahu and the prophet answered them immediately. Yeremiyahu then said to the astonished Plato " All this wisdom has come from these bricks and mortar. As for your second question, I'm afraid there is no way for you to comprehend this."

Destruction of the Second Beis Hamikdosh

14 Talmud Bavli Ta'anis 29a

דאמר רבי יוחנן : אלמלי הייתי באותו הדור - לא קבעתיו אלא בעשירי, מפני שרובו של היכל בו נשרף. ורבנן: אתחלתא דפורענותא עדיפא.

Rabbi Yochanan said: "Had I lived in that generation I would have fixed the day of mourning for the destruction on the tenth, since most of the Beis Hamikdosh was destroyed on the tenth." But the Rabbis say that the beginning of the destruction is the greatest [tragedy].

15 Talmud Bavli Yoma 9b

מקדש שני, שהיו עוסקין בתורה ובמצות וגמילות חסדים מפני מה חרב? מפני שהיתה בו שנאת חנם. ללמדך ששקולה שנאת חנם כנגד שלש עבירות: עבודה זרה, גלוי עריות, ושפיכות דמים.

The Second Beis Hamikdosh, when they were involved with Torah, mitzvos and charitable deeds, why was it destroyed? Because of baseless hatred. This teaches you that baseless hatred is equivalent to the three [severe] sins of idolatry, sexual immorality and murder.

16 HaEmek Davar introduction to Bereishis

שבח ישר הוא נאמר להצדיק דין הקב"ה בחרבן בית שני שהיה דור עקש ופתלתל. ופירשנו שהיו צדיקים וחסידים ועמלי תורה. אך לא היו ישרים בהליכות עולמים. ע"כ מפני שנאת חנם שבלבם ז"ל חשדו את מי שראו שנוהג שלא כדעתם ביראת ה' שהוא צדוקי ואפיקורס. ובאו עי"ז לידי ש"ד בדרך הפלגה ולכל הרעות שבעולם עד שחרב הבית.

The praise 'straight' (*yashar*) is said about the justice of G-d's judgement in the destruction of the Second Beis hamikdosh because the generation were perverse and twisted. We have explained that even though they were *tzadikim* and *chasidim* and toiled in Torah, nevertheless they were not straight in their dealings with the world. Because of their hatred for each other, anyone who didn't serve G-d according to their opinion was suspected of being a Saducee or an *apikoros*. Through this they came to murder through their arguments, which led to all the bad things in the world, until the Beis hamikdosh was destroyed.

17 Josephus Antiquities of the Jews 20: 8

10. Upon Vespasian coming into Yehuda, it happened that Yehuda was afflicted by the robbers, while all the villages were set on fire, and plundered by them. And then it was that the *sicarii*, as they were called, who were robbers, grew numerous. They made use of small swords, not much different in length from the Persian *acinacae*, but somewhat crooked, and like the Roman *sicae*, [or sickles,] as they were called; and from these weapons these robbers got their name; and with these weapons they slew a great many; for they mingled themselves among the crowd at their festivals, when they were come up in crowds from all parts to the city to worship G-d, as we said before, and easily slew those that they had a mind to slay. They also came frequently to the villages belonging to their enemies, with their weapons, and plundered them, and set them on fire. So Vespasian sent forces, both horsemen and footmen, to attack upon those that had been seduced by a certain impostor, who promised them deliverance and freedom from the miseries they were under, if they would but follow him as far as the wilderness. Accordingly, those forces that were sent destroyed both him that had deluded them, and those that were his followers also.

Destruction of Betar

18 Talmud Bavli Gitin 47b

הקול קול יעקב והידים ידי עשו, הקול - זה אדריינוס קיסר, שהרג באלכסנדריא של מצרים ששים רבוא על ששים רבוא כפלים כיוצאי מצרים; קול יעקב - זה אספסיינוס קיסר, שהרג בכרך ביתר ארבע מאות רבוא, ואמרי לה ארבעת אלפים רבוא: והידים ידי עשו - זו מלכות הרשעה, שהחריבה את בתינו, ושרפה את היכלנו, והגליתנו מארצנו.

“The voice is the voice of Ya’akov, but the hands are the hands of Esav” – “the voice” refers to the Caesar Hadrian³ who killed 600,000 x 600,000 people in Alexander in Egypt, twice as many as left Egypt⁴. “The voice of Ya’akov” refers to the Caesar Vespasian⁵ who killed 4,000,000 people in Betar, and others say it was 400,000,000. “The hands are the hands of Esav” refers to the wicked kingdom who destroyed our Beis hamikdash, burnt our Sanctuary and exiled us from our land.

19 Rashi Gitin 57b

הקול - קול צוחה ובכי עולה מיעקב ראה יצחק בנבואה מפלה זו של ביתר.

“The voice” – the voice of war cries and crying coming from Ya’akov. Yitzchak saw prophetically the fall of Betar.

20 Talmud Bavli Sanhedrin 17b

אמר רב יהודה אמר רב: כל עיר שאין בה שנים לדבר ואחד לשמוע - אין מושיבין בה סנהדרין. ובביתר הוו שלשה,

Rav Yehuda said in the name of Rav: We do not establish a Sanhedrin in any city which does not have [at least] two [judges] who can speak [seventy languages] and one who can understand. In Betar there were three [Sanhedrins].

21 Talmud Bavli Gitin 57b-58a

אמר רבה בר בר חנה א”ר יוחנן: ארבעים סאה קצוצי תפילין נמצאו בראשי הרוגי ביתר. רבי ינאי ברבי ישמעאל אמר: שלש קופות של ארבעים ארבעים סאה... אמר רבי אסי: ארבעה קבין מוח נמצאו על אבן אחת. עולא אמר: תשעת קבין.

Rabba bar bar Chana said in the name of Rabbi Yochanan: 40 seah⁶ of tefillin boxes were found on the heads of those killed in Betar. Rabbi Yannai bar Rabbi Yishmael said 3 boxes each containing 40 seah.

22 Talmud Bavli Brochos 45b

אמר רב מתנא: אותו היום שניתנו הרוגי ביתר לקבורה תקנו ביבנה הטוב והמטיב, הטוב - שלא הסריחו, והמטיב - שניתנו לקבורה.

Rav Masna said: On that day when those killed in Beitar were permitted to be buried they established the blessing of *hatov v’hameitiv* (Who is good and Who does good). Is good – because the bodies didn’t rot. Who does good – that they were allowed to be buried.

³ The Talmud Succah 51b and Tosefot Gitin 47b say it was Alexander of Macedonia who killed them. Tosefot explains the discrepancy by saying that there were two massacres. The Vilna Gaon (glosses on Succah) emends the text to read that it was Tracinus (Trajan) who committed the massacre.

⁴ The Talmud Succah 51b based on the Tosefta removes the words ‘x 600,000’ and has two opinions as to whether there were 600,000 or twice 600,000.

⁵ According to the Yerushalmi Ta’anis 4: 5 (24a) this was Hadrian and he killed 800,000,000.

⁶ A seah is about 0.45 cubic feet in modern measurements. 40 seah would therefore be about 18 cubic feet, about the size of a modern double fridge freezer. This is approximately 15,000 tefillin boxes.

Future Redemption

23 Tosefta Taanit 3; 9

ר' יוסה אומ' מגלגלין זכות ליום זכיי וחובה ליום חייב כשחרב בית המקדש בראשונה מוצאי שבת ומוצאי שביעית היה ומשמרתו של יהויירב היתה ותשעה באב היה וכן בשניה והלויים עומדין על דוכנן ואומ' וישב עליהם את אונם וגו' למחר כשיבנה הבית מהן אומ' ברוך ה' אלהי ישראל מן העולם ועד העולם עושה נפלאות לבדו וברוך שם כבודו וגו'

Rabbi Yossi says that we roll meritorious things to a meritorious day, and punishments to a day of punishment. When the first beis hamikdosh was destroyed it was on Motzei Shabbos and Motzei Shevi'is, and the Cohanim on duty were from the family of Yehoyariv, and it was the ninth of Av. When the second beis hamikdosh was destroyed it was exactly the same. The Levites stood on their platform and said "G-d brought upon them their own iniquity [and in their own evil He will cut them off]" (Tehillim 94). In the future when the Beis hamikdosh will be rebuilt, what will they say? "Blessed is the Lord, G-d of Israel, from this world to the next world, who does wonders alone. May His Name of Glory be blessed for ever and ever".

24 Agadas Bereishis 65: *B'shnas shtaim l'daryavesh*

ביום שהחריב נבוכדנצר את הבית נולד משיח

On the day that Nevuchadnezar destroyed the Beis Hamikdosh, Moshiach was born.

25 Bereishis Rabbasi Vayetze p. 131

מנין שבו ביום נולד משיח שנאמר בטרם תחיל ילדה (ישעיה ס"ו ז'). והיה אליהו זכור לטוב מהלך בדרך באותו היום שחרב בית המקדש ושמע בת קול צועקת ואומרת בית מקדשא קדישא לחורבה, בני מלכא יהבון בשביה, אתתא דמלכא תנטר ארמלתא. הלך ומצא בני אדם שחורשין וזורעין, א"ל הקב"ה קצף על עולמו ורוצה להחריב את ביתו ולהגלות את בניו לבין אומות העולם ואתם עסוקין בחיי שעה. יצאת בת קול ואמרה הנח להם כבר נולד להם מושיע,

From where do we know that on that day [that the Beis Hamikdosh was destroyed] Moshiach was born? As the verse states "before she feels her labor pains she will give birth" (Yishaya 66: 7). On the day that the Beis Hamikdosh was destroyed Eliyahu [HaNavi] was walking on the road. He heard a Heavenly voice crying and saying 'the holy Beis Hamikdosh is destroyed, the princes are taken into captivity, the wife of the king remains widowed'. Eliyahu went and saw a man plowing and planting. He said to him, 'G-d is angry with His world, and wants to destroy His house and exile His children amongst the nations of the world, and you are involved in fleeting life in this world? A voice came out of heaven and said, 'behold, your saviour has already been born!'